

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Mostě rozhodl soudkyně Mgr. Radkou Kryndlerovou ve věci

žalobkyně: [redacted], narozená [redacted]
bytem [redacted]
zastoupená advokátem Mgr. Ing. Jiřím Dostálem
se sídlem Pařížská 68/9, 110 00 Praha

proti
žalovanému: **Družstvo 96**, IČO 25000101
se sídlem Česká bl. 616/96, 434 01 Most

o: žaloba na ochranu osobnosti

takto:

- I. Žaloba, kterou se žalobkyně domáhala, aby soud uložil žalovanému povinnost zdržet se jakéhokoli dalšího zaznamenávání soukromí a projevů osobní povahy žalobkyně, se zamítá.
- II. Žaloba, kterou se žalobkyně domáhala, aby soud uložil žalovanému povinnost zaslat žalobkyni písemnou omluvu ve znění: Vážená paní [redacted], omlouváme se Vám za neoprávněné zásahy do práva na soukromí a do práva na lidskou důstojnost a za neoprávněné zaznamenávání projevů osobní povahy, v důsledku neoprávněné instalace kamerového systému v domě, nacházejícím se na adrese: [redacted] se zamítá.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se domáhá, aby žalovanému byla uložena povinnost odstranit kamerový systém se záznamovým zařízením, který nainstaloval v roce 2013 v domě na adrese [REDAKCE] a to kameru ve výtahu a 2 kamery u každých vstupních dveří do tohoto domu a dále se domáhá písemné omluvy, neboť dochází ke zpracovávání pořízených záznamů, a tím zásahům do jejího soukromí. K takové činnosti však žalobkyně nikdy souhlas nedala. Kamerový systém se záznamovým zařízením je provozován od 15. 5. 2014. Žalobkyně nesouhlasí se závěry kontrol Úřadu na ochranu osobních údajů (dále jen „ÚOOÚ“), neboť žalovaný má fakticky v dispozici zařízení, které je záznamu schopno, záznamové zařízení bylo nalezeno ÚOOÚ rozbaleno a z toho žalobkyně dovozuje, že záznam mohl být kdykoliv pořízován a pro kontrolu ÚOOÚ pak odpojen. Žalobkyně nesouhlasí s tím, aby byl uchováván záznam z jejího soukromého života, aby bylo zjevné kdy, jak a s kým do domu přichází a odchází, neboť to považuje za nepřiměřený zásah do svého soukromí. Žalobkyně se cítí být ponížena tím, že je sledována a že je zaznamenáváno její soukromí a projevy osobní povahy, neboť nelze vejít do domu a to, aby člověk nebyl zaznamenán kamerou, tedy jsou zaznamenávány veškeré návštěvy žalobkyně, žalobkyně samotná a její činnost. Dále je zaznamenáváno to kdy vychází a přichází z domu, co si nese, v jakém je stavu, kdo s ní jde na návštěvu a co přináší, co odnáší, v jakém stavu jsou návštěvy, popřípadě jak se k sobě chovají žalobkyně a návštěva, kdy vybírá poštovní schránku, co obdržela a některé návštěvy ji z tohoto důvodu odmítají navštěvovat. Žalobkyně nemá žádnou jistotou, že údaje pořízené kamerou se záznamovým zařízením nebudou zneužity k tomu, že někdo bude např. sledovat každý její pohyb, a že se k záznamům osobní povahy nedostane nepovolaná osoba. Pokud by systém měl sloužit k ochraně majetku, poukazuje na skutečnost, že v domě jsou bezpečnostní prvky jako mříže, dveře se zavírají na kouli, a proto se nikdo cizí do domu dostat nemůže a dům je zabezpečen dostatečně proti vniknutí nežádoucích osob. Dále žalobkyně namítá, že nedošlo k řádnému odsouhlasení instalace kamerového systému se záznamovým zařízením ani členskou schůzí Družstva 96.
2. Žalovaný se brání tvrzením, že potřeba pořízení kamerového systému se záznamovým zařízením vyplynula zejména z velké investice žalovaného do nového výtahu, neboť přes všechna opatření, která v družstevním domě byla provedena do té doby (instalace mříží do sklepních prostor, koulí na vstupních dveřích) docházelo v domě k opakovaným krádežím a poškozování majetku družstva – vandalismu. Důsledně tomu žalovaný rozhodl o pořízení kamerového systému, který má těmto problémům předcházet a v případě odcizení nebo poškození majetku obyvatel bytového domu zajistit možností zákonným způsobem předat záznamy policii ČR a pomoci tím identifikovat a odhalit tak pachatele vandalismu, krádeže, případně i pachatele trestného činu ohrožujícího obyvatele bytového domu nejen na majetku, ale také na zdraví a životě. Po instalaci kamerového systému vyjádřila žalobkyně svůj nesouhlas s provozem kamerového systému a žalovaný tak vzhledem k odporu žalobkyně kamerový systém nezprovoznil, což dokládají i kontroly ÚOOÚ. Dále žalovaný poukázal na skutečnost, že ÚOOÚ v lednu 2016 výrazně „zvolnil“ Stanoviskem 1/2016 podmínky pro kamerové systémy. Zohledňuje v něm vlastní dozorové poznatky, stejně jako závěry týkající se kamerových systémů obecně, vyplývající z aktuální judikatury Nejvyššího správního soudu. Stanovisko uvádí souhrn povinností při takovém zpracování s ohledem na zvláštnosti kamerového systému v bytových domech, přičemž je založeno na obecném stanovisku ÚOOÚ ke kamerovým systémům (se záznamem). ÚOOÚ již nevyžaduje souhlas 100% osob, které bydlí v bytovém domě. Důsledně tomu žalovaný dne 2. 11. 2017 kamerový systém u ÚOOÚ zaregistroval a od 2. 1. 2018 ho bez námitek ÚOOÚ provozuje
3. Soud zjistil ve věci následující skutkový stav. Žalovaný nainstaloval v předmětném domě kamerový systém se záznamovým zařízením (tato skutečnost byla mezi účastníky nesporná). Byly umístěny 3 kamery (viz plánec a fotodokumentace).

4. Domáhala-li se žalobkyně pro sebe příznivého rozhodnutí s odůvodněním, že žalovaný zaznamenává její soukromí, bylo její povinností skutečnost o zaznamenávání soukromí prokázat, přičemž o své povinnosti byla soudem poučena. K prokázání navrhla žalobkyně jednak protokoly o kontrolách, které prováděl UOOÚ, kdy však v rozporu se závěry, které UOOÚ učinil, namítala, že bylo-li zjištěno, že záznamové zařízení bylo rozbaleno, lze dospět k závěru, že žalovaný záznam mohl pořizovat, když všechny komponenty k tomu potřebné měl k dispozici na základě dodávky systému [REDACTED]. Z pohledu žalobkyně je právně významnou skutečností, že žalovaný má k dispozici zařízení, které je provozuschopné a které je způsobilé zasáhnout nepřípustně do soukromí žalobkyně. Dále žalobkyně navrhla k prokázání skutečnosti, že žalovaný zaznamenával její soukromí znalecký posudek, kdy by znalec zjistil, zda na záznamové zařízení byl pořízen záznam. Následně od tohoto návrhu ustoupila s odůvodněním, že nemá k dispozici žádné identifikační údaje předmětného záznamového zařízení a žalovaný by mohl znalci ke zkoumání předložit jiné zařízení než to, které pro záznam žalovaný skutečně využívá. Zůstala tak u návrhu na důkaz výsledkem svědků [REDACTED] a jejího [REDACTED] [REDACTED] kteří měli při své návštěvě žalobkyně vidět, že světlo uvnitř kamery svítilo červeně. Dále navrhla výsledky spolubydlících a členů družstva – svědka [REDACTED] svědkyně [REDACTED] [REDACTED] svědkyně [REDACTED] a nakonec zástupce montážní firmy kamerového systému [REDACTED].
5. Z Pozvánky na členskou schůzi Družstva 96 svolanou na den 30. 4. 2013 soud zjistil, že jak tvrdí žalobkyně, v pozvánce na tuto schůzi není v programu jednání uvedeno, že by se měla projednávat instalace kamerového systému.
6. Ze Zápisu o průběhu jednání a přijatých rozhodnutích z členské schůze Družstva 96 ze dne 30. 4. 2013 soud zjistil, že jak tvrdí žalobkyně, pod bodem č. 3 se mj. projednávala rekonstrukce výtahu. Předseda obeznámil přítomné s nutností výměny výtahu a při diskusi padl mimo jiné návrh zabezpečit výtah kamerovým systémem. Na této schůzi došlo k hlasování o umístění kamery, a to kamery do výtahu.
7. Z pozvánky na členskou schůzi Družstva 96 konanou dne 15. 5. 2014 a zejména pak Zápisu o průběhu jednání a přijatých rozhodnutích z členské schůze Družstva 96 ze dne 15. 5. 2014 soud zjistil, že jak tvrdí žalobkyně pod bodem č. 4 programu schůze se mimo jiné projednávalo uvedení do provozu kamerového systému. Předsedající pan [REDACTED] sdělil přítomným, že kamerový systém byl odsouhlasen na členské schůzi dne 30. 4. 2013 při schvalování rekonstrukce výtahu, kdy to byla jedna z podmínek schválené rekonstrukce. Na základě zaslaných nabídek byla vybrána firma [REDACTED] – [REDACTED] [REDACTED]. Po montáži měla být na UOOÚ odeslána žádost o legalizaci a zprovoznění kamerového systému. Poté bylo družstvo vyzváno k osobnímu jednání s UOOÚ, na němž nebyl vzhledem k námitce žalobkyně povolen provoz kamerového systému v požadovaném rozsahu, ale pouze v omezeném režimu, který neřeší potřeby, pro který byl kamerový systém pořízen. Žalobkyně prostřednictvím svého zástupce na této schůzi sdělila, že jí nevádí provoz kamery umístěné ve výtahu, ale ostatní kamery narušují její soukromí. Předsedající žalobkyni navrhl, že budou kamery spuštěny v omezeném režimu, a to tak, že kamera ve výtahu bude spuštěna nonstop, kamera u schránek bude snímat pouze prostor schránek a zadní kamera bude snímat zadní vstup do dveří a výtahu.
8. Žalobkyně své stanovisko doplnila emailem ze dne 5. 6. 2014 zaslaným paní [REDACTED] ve kterém uvedla, že s kamerou ve výtahu by souhlasila pouze za předpokladu, že bude mít jinou alternativu svobodného vstupu a odchodu z domu bez úplného monitorování v požadovaném rozsahu (*viz: email žalobkyně ze dne 5. 6. 2014*).
9. Z Úředního záznamu o provedení kontrolního úkonu ze dne 6. 3. 2014 čj. UOOÚ-1907/14-16 soud zjistil, že dne 5. 3. 2015 provedl UOOÚ u žalovaného kontrolu, kdy šetřením na místě bylo zjištěno a ověřeno: „že v předmětném bytovém domě jsou instalovány 3 kamery. Jedna je v suterénu domu, umístěna v levém rohu u stropu šikmo od výtahu, přes kryt kamery je viditelné,

že kamera je nastavena tak, že směřuje směrem ke schodišti a vstupu do technické místnosti. Další kamera je umístěna v levém horním rohu chodby vedoucí do předního vchodu a přes kryt kamery je vidět, že kamera je namířena na dopisní schránky. Poslední kamera je umístěna v kabině výtahu u stropu v pravém rohu a směřuje do prostoru výtahu, na vstup do výtahu a ovládání výtahu. Nikde v domě není vyvěšeno upozornění na provozování kamerového systému. Zázemí kamerového systému je v technické místnosti v suterénu. V této místnosti je umístěn počítač, který slouží pro potřeby Družstva. Dále jsou zde vyvedeny kabely kamer, je zde umístěn monitor a záznamové zařízení. Záznamové zařízení je zabaleno v originálním balení a leží na zemi vedle stolu s počítačem. Je patrné, že záznamové zařízení bylo rozbaleno.“

10. Ze zápisu o průběhu jednání a přijatých rozhodnutích z členské schůze Družstva 96 ze dne 18. 9. 2014 soud zjistil, že dne 18. 9. 2014 proběhla členská schůze, kde mj. pod bodem č. 4 se mimo jiné projednávalo zprovoznění kamerového systému v domě a předsedající pan [REDACTED] sdělil, že nainstalovaný systém nebyl doposud spuštěn do provozu. K této schůzi žalobkyně namítá, že na ni nebyla řádně pozvána.
11. Svůj nesouhlas s instalací kamerového systému sdělila žalobkyně žalovanému v dopise ze dne 27. 1. 2013 (*viz: dopis ze dne 27. 1. 2013 s podacím listkem*).
12. V dopisech ze dne 24. 12. 2014 a 16. 1. 2015 pak žalobkyně požadovala odstranění kamerového systému z domu, neboť s provozem nesouhlasí 100% osob žijících v domě.
13. Z položkového rozpočtu objektu [REDACTED] objednávkového listu [REDACTED] a faktury č. [REDACTED] soud zjistil, že f. [REDACTED] instalovala kamerový systém včetně záznamového zařízení a pevného disku, přičemž žalobkyně dovozuje, že z technické dokumentace kamerového systému se záznamovým zařízením dále vyplývá to, že je možné data uložená na pevném disku vyjmout a uložit na přenosné zařízení (např. flash disk), z čehož žalobkyně dovozuje, že takto si kopie záznamů může vytvářet kdokoli. Součástí dodávky byl i monitor 22“ z čehož žalobkyně dovozuje, že je možné sledovat, co se ve společných prostorech děje, ale také je možné přehrávat zaznamenané údaje.
14. Dále soud provedl k důkazu návod k obsluze kamerového systému, aniž by z něho zjistil pro věc právně významné skutečnosti.
15. Z přípisu ÚOOÚ žalobkyni ze dne 22. 6. 2015 soud zjistil, že žalobkyně se obrátila na ÚOOÚ. ÚOOÚ žalobkyni sdělil, že: „nebylo shledáno porušení relevantních ustanovení zákona č. 101/2000 Sb. a dále, že kontrolou bylo nadevší pochybnost prokázáno, že Družstvo 96, neprovozovalo v bytovém domě kamerový systém, a proto ani takto nezpracovávalo osobní údaje. Předmětem zkoumání bylo také prověření, zda je možné, aby byl výtah ovládán na základě biometrických údajů. Ohledáním kamerového systému a výtahu byla tato možnost zcela vyloučena. Na závěr je třeba podotknout, že Úřad kriticky vnímá všeobecný trend zajištění bezpečnosti osob a ochrany majetku za použití monitorovacích zařízení. Na druhé straně je ale třeba přihlídnout k potřebě zajištění větší bezpečnosti. Instalace kamerového systému může k většímu pocitu bezpečí skutečně přispět, přinejmenším již samotná přítomnost kamer často odradí potencionální pachatele a záznam z kamerového systému pak může být použit jako důkaz v přestupkovém či trestním řízení (často jediný), který může vést k odhalení pachatele. Z praxe Úřadu vyplývají i zjištění, že v monitorovaných prostorách dochází k menšímu množství i drobných incidentů jako např. odhazování odpadků, znečišťování prostor apod. je proto třeba reflektovat i to, že mohou existovat i jiné zájmy (ochrana majetku a zajištění bezpečnosti osob), které je třeba chránit, a vedle nichž může být právo na soukromí upozaděno.“ S tímto výkladem ÚOOÚ žalobkyně nesouhlasí a namítá, že právo na ochranu soukromí je vyšší hodnotou než bezpečnost a nadto předmětný dům je dostatečně zabezpečen a kamerový systém je tak nadbytečný.

16. Z Protokolu o kontrole č.j. ÚOOU - [REDAKCE] ze dne 30.3.2015 soud zjistil, že dne 27.2.2015 provedl ÚOOU kontrolu u žalovaného a v rámci kontrolních zjištění dospěl k následujícímu zjištěnému stavu věci. „V současné době ani v minulosti nebyl kamerový systém v provozu, byl spuštěn pouze jednou, a to pro pořízení tří snímků, které byly vyžádány Úřadem v rámci správního řízení. V době kontroly nebyl kamerový systém v provozu, záznamové zařízení bylo umístěno v originálním obalu a kabely od kamer nebyly zapojeny do PC. Kontrolovaný shromáždil souhlas všech družstevníků a nájemníků bytového domu s instalací kamerového systému, vyjma paní [REDAKCE]“ Dále ÚOOU v odd. B kontrolních zjištění Posouzení relevantních ustanovení zák. č. 101/2000 Sb. uvádí následující: „v průběhu kontroly však bylo prokázáno, že kontrolovaná osoba neprovozuje kamerový systém ani v režimu on-line, ani kamerový systém se záznamem. Kontrolovaný nechal kamerový systém pouze nainstalovat, ale tento není provozován. V návaznosti na výše uvedené byla kontrola ukončena s následujícím kontrolním závěrem: Kontrolovaný tým, že nechal nainstalovat kamerový systém v bytovém domě čp. [REDAKCE] v ulici [REDAKCE] kdy tento kamerový systém však nikdy nepořizoval a nepořizuje záznam, nezpracovává osobní údaje.“
17. Z úředního záznamu o provedení kontrolního úkonu ze dne 6. 3. 2015 včetně příloh soud zjistil, že je zde mj. uvedeno, že je patrné, že záznamové zařízení bylo rozbaleno.
18. Z fotografií, které jsou přílohou č. 2 podání žalovaného ze dne 16. 11. 2017 na čl. 45-54 spisu soud zjistil, že fotografie dokumentují rytiny vandalů na výmalbě zdí a poškození poštovních schránek.
19. Z přílohy č. 3 podání žalovaného ze dne 16. 11. 2017 označené jako Účty za opravy na čl. 55-75 soud zjistil, že se jedná o různý charakter daňových dokladů za úhradu zámečnických služeb, dále nákup elektromateriálu – žárovek, z faktury č. [REDAKCE] na čl. 72 soud zjistil, že za nátěr soklu v celém objektu bloku 96 zaplatil žalovaný 98 637,40 Kč. Z faktury č. [REDAKCE] soud zjistil, že žalovaný za montáž domácího telefonu zaplatil částku 10 005 Kč. Z faktury č. [REDAKCE] soud zjistil, že žalovaný za opravu stávajících rozvodů domácího telefonu uhradil částku 19 469,50 Kč.
20. Ze Zápisu o průběhu jednání a přijatých rozhodnutí z členské schůze Družstva 96 ze dne 30. 4. 2013 soud zjistil, že se žalovaný rozhodl pro rekonstrukci výtahu, přičemž parametry zadání rekonstrukce obsahovaly i kamerový systém k výtahu.
21. Z prohlášení následujících nájemníků: [REDAKCE]
[REDAKCE]
[REDAKCE] soud zjistil, že jmenovaní nesouhlasí s tvrzením žalobkyně, že v předmětném domě a) nejsou a nikdy nebyly žádné viditelné projevy vandalismu (vyryté obrazce a monogramy do stěn chodeb), b) nedochází ke krádežím věcí z chodeb, c) nedochází k projevům vandalismu na dopisních schránkách (vylamování dvířek od schránek, vykrádání schránek), d) nedochází k močení pod schodištěm (údajně tam močí jeden ze starších nájemníků, kterého žalobkyně viděla, ale u soudu neoznačila), e) nedochází k vylamování a poškozování zámků vchodových dveří, f) nebyly ukradeny hydrantové hadice. Dále nesouhlasí s tvrzením žalobkyně, že předmětný dům se nachází ve zcela bezpečném městě a bezproblémové čtvrti s minimem jakýchkoliv náznaků vandalismu a kriminality.
22. Výslechy svědků [REDAKCE]
[REDAKCE] a výslech žalobkyně soud neprovedl ze dvou důvodů. Prvním důvodem je, že skutečnost, zda systém byl v provozu či nebyl, není za posuzované situace právně významnou, neboť soud zastává níže odůvodněný právní názor, že žalobce prokázal, že předmětný kamerový systém je vhodný, nutný a proporcionální k řešení problému bezpečnosti v družstevním bytovém domě. Druhý důvod pro neprovedení výslechů spočívá v samotném důkazním prostředku – výslechu svědků. Soud má za to, že svědci mohou

vypovídat pouze o tom, co svými smysly vnímali – viděli, slyšeli. Skutečnost, zda byl prováděn záznam či nebyl, je záležitost zcela technického charakteru zjistitelná ohledáním předmětného záznamového zařízení. Jestliže tedy ten, kdo je k tomu povolán ÚOOÚ, za přítomnosti IT technika opakovaně prováděl kontroly a shledal, že systém nebyl a není v provozu, nemohl by soud přijmout jiný závěr - že záznam byl prováděn - jen na základě výpovědi svědka, který by uvedl, že v kamerě to svítilo červeně.

23. Z Přílohy č. 1 Změna registrace kamerového systému soud zjistil, že ÚOOÚ, provedl registraci kamerového systému ke dni dne 2. 11. 2017.

24. Na základě provedeného dokazování dospěl soud k následujícímu závěru o skutkovém stavu věci. Žalovaný nainstaloval v předmětném domě kamerový systém se záznamovým zařízením (tato skutečnost byla mezi účastníky nesporná). Byly umístěny 3 kamery (viz plánky a fotodokumentace). Žalovaný však v období od 15. 5. 2014 do podání žaloby kamerový systém neuvedl do provozu, neboť s jeho zprovozněním nesouhlasila žalobkyně. Žalovaný přestože měl technické prostředky k tomu, aby prováděl záznam z dění ve společných prostorách družstevního domu, záznam nepořizoval. Tyto skutečnosti, jak již soud odůvodnil výše, vyplývají z kontrolních zjištění ÚOOÚ. Provozovat kamerový systém začal žalovaný dle svého tvrzení až od 2. 1. 2018 po jeho registraci ÚOOÚ dne 2. 11. 2017. Dále soud zjistil, že pořízení kamerového systému odsouhlasila členská schůze žalovaného a s provozem kamerového systému souhlasili všichni v domě až na žalobkyni. Důvodem pořízení bylo zabránění vandalismu a krádežím v domě zejm. v souvislosti s pořízením nového výtahu, nových výmaleb společných prostor (viz Zápis o průběhu jednání a přijatých rozhodnutí z členské schůze Družstva 96 ze dne 30. 4. 2013). Žalobkyně tvrdila, že stávající opatření jako mříže ve sklepních prostorech, koule na vchodových dveřích jsou opatření přiměřená v situaci v domě, který není nijak výrazně obtěžován vandalismem, krádežemi apod. Žalobce však fotografiemi a prohlášením následujících nájemníků:

[REDACTED]

prokázal, že v domě docházelo k vandalismu na opravených malbách, nových dopisních schránkách. Fakturami a účtenkami pak žalovaný prokázal, že v letech 2013 - 2017 opravoval žalovaný poničené malby, zámky vstupních dveří, elektroinstalaci v suterénu domu, doplňoval odcizené kryty svítidel, opravoval uražená pohybová čidla na osvětlení, opravoval domovní telefon.

25. Zjištěný skutkový stav soud posoudil po stránce právní. Na projednávanou věc dopadají následující ustanovení zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen o.z.).

26. Podle ust. § 86 o.z., nikdo nesmí zasáhnout do soukromí jiného, nemá-li k tomu zákonný důvod. Zejména nelze bez svolení člověka narušit jeho soukromé prostory, sledovat jeho soukromý život nebo pořizovat o tom zvukový nebo obrazový záznam, využívat takové či jiné záznamy pořízené o soukromém životě člověka třetí osobou, nebo takové záznamy o jeho soukromém životě šířit. Ve stejném rozsahu jsou chráněny i soukromé písemnosti osobní povahy.

27. *Pojem soukromí, resp. soukromého života, se neredukuje pouze na prostorově omezenou oblast obydlí a jiných soukromých prostor. Sféra osobního soukromí se může podle okolností přenášet i na místa veřejně přístupná či do veřejných prostor, byť se bude jednat o situaci spíše výjimečnou. Rozhodovací činnost Evropského soudu pro lidská práva v tomto směru stabilně vychází z toho, že soukromý život se může odehrávat i na místech veřejně přístupných, může-li u osoby nacházející se na takovém veřejně přístupném místě existovat rozumné očekávání, že její soukromí bude i zde zachováno. Nejedná se však o jedinou rozhodující skutečnost a věc je třeba vždy posoudit podle konkrétních zjištěných okolností (srov. rozsudek ESLP ze dne 25. 9. 2001, 44787/98, P. G. a J. H. v. Spojené království).*

28. *Součástí soukromí člověka na veřejnosti v tomto smyslu je především vlastní tělesná zóna člověka. Zde je zpravidla zcela nerozhodné, zda se osoba nachází na veřejnosti či v soukromí. Proto i osobní prohlídka osoby nacházející se*

na veřejném prostranství je způsobilá zpravidla způsobit újmu na soukromí člověka (srov. rozsudek ESLP ze dne 12. 1. 2010, 4158/05, Gillan a Quinton v. Spojené království.

29. **Součástí soukromí člověka však zpravidla nejsou samotné informace o jeho pohybu na veřejně přístupných místech či ve veřejných prostorách, kde každý může být spatřen jinými, a to i pracovníky bezpečnostní služby prostřednictvím bezpečnostních kamer, neboť ve vztahu k těmto informacím existence rozumného očekávání na jejich utajení zpravidla nebývá. Tudíž ani běžné používání bezpečnostních kamer ve veřejných prostorách nezakládá bez dalšího zpravidla zásah do soukromí člověka (srov. např. rozsudek ESLP ze dne 17. 7. 2003, 63737/00, Perry v. Spojené království, rovněž rozsudek VS Praha 1 Co 62/2003).**(viz: TŮMA, Pavel. § 86 [Právo člověka na soukromí]. In: BÍLKOVÁ, Jana, ČERNÝ, Michal, ČUHELOVÁ, Kateřina, DAVID, Ludvík, DÁVID, Radvan, DOBROVOLNÁ, Eva, FOJTÍK, Lumír, HANDLAR, Jiří, HAVLAN, Petr, HOLEJŠOVSKÝ, Josef, HORECKÝ, Jan, HULMÁK, Milan, HURDÍK, Jan, HRDLÍČKA, Miloslav, KOUKAL, Pavel, LASÁK, Jan, LAVICKÝ, Petr, LAZÍKOVÁ, Jarmila, LEBEDA, Martin, PODIVÍNOVÁ, Martina Kuloglija, PONDIKASOVÁ, Tereza, RONOVSÁ, Kateřina, RUBAN, Radek, ŠEVČEK, Marek, TŮMA, Pavel, VÍTEK, Jindřich. *Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654)*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2014, s. 509. ISBN 978-80-7400-529-9.)
30. Podle ust. § 88 odst. 1 o.z. svolení není třeba, pokud se podobizna nebo zvukový či obrazový záznam pořídí nebo použijí k výkonu nebo ochraně jiných práv nebo právem chráněných zájmů jiných osob.
31. Ustanovení § 88 o.z. stanoví zákonné omezení absolutního osobnostního práva, výjimku z absolutního osobnostního práva člověka, jehož výkon ze strany třetích osob je jinak dovolen pouze na základě svolení člověka. Současná úprava omezení absolutního osobnostního práva za účelem úředním je občanským zákoníkem nově pojímána nejen striktně z důvodu zajištění řádného fungování veřejné moci, nýbrž zohledňuje se rovněž v praxi běžný střet absolutního osobnostního práva s výkonem a ochranou jiných subjektivních soukromých práv.
32. Zákon č. 101/2000 Sb., na ochranu osobních údajů ve svém ust. § 1 vymezuje účel tak, že v souladu s právem Evropské unie, mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána, a k naplnění práva každého na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromí upravuje práva a povinnosti při zpracování osobních údajů a stanoví podmínky, za nichž se uskutečňuje předání osobních údajů do jiných států. Z hlediska veřejného práva tak stanoví podmínky a ukládá řadu povinností. Za tím účelem zákon zřizuje Úřad na ochranu osobních údajů.
33. Podle ust. § 5 odst. 2 zákona na ochranu osobních údajů, Správce může zpracovávat osobní údaje pouze se souhlasem subjektu údajů. Bez tohoto souhlasu je může zpracovávat mj. e) pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby; takové zpracování osobních údajů však nesmí být v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života,
34. Úřad na ochranu osobních údajů mj. vydává Stanoviska. Jedním ze stanovisek je Stanovisko č. 1/2016 k umístění kamerových systémů v bytových domech, kterým argumentuje žalovaný. Z hlediska projednávané věci je ze stanoviska využitelné následující:
35. „Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“) vydává toto stanovisko vztahující se ke zpracování osobních údajů prostřednictvím kamery se záznamem instalované v bytovém domě. Zohledňuje v něm vlastní dozorové poznatky, stejně jako závěry týkající se kamerových systémů obecně, vyplývající z aktuální judikatury Nejvyššího správního soudu. Stanovisko uvádí souborní povinnosti při takovém zpracování s ohledem na zvláštnosti kamerového systému v bytových domech, přičemž je založeno na obecném stanovisku Úřadu ke kamerovým systémům (se záznamem).
36. Častými důvody pro zpracování osobních údajů – pořizování záznamů kamerovými systémy jsou v případě bytových domů ochrana života a zdraví, ochrana majetku, prevence před vandalismem. Potřebnost kamerového

systému musí každý, kdo kamerový systém hodlá provozovat, pečlivě uvážit, neboť je jeho povinností jako budoucího správce osobních údajů stanovit legitimní účel zpracování osobních údajů (podle § 5 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů) tak, aby v případě potřeby byl schopen doložit potřebnost a užitečnost kamerového systému. Základním právním důvodem pro pořízení kamerového záznamu v bytovém domě je pak nejčastěji ochrana práv a právem chráněných zájmů správce a dotčené osoby dle § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů, kdy při splnění dále uvedených podmínek není nutné získat souhlas s pořízením a uchováváním záznamu. Provozovatel kamerového systému v bytovém domě je i v průběhu provozu povinen kdykoliv prokázat, že kamerový systém jako prostředek k ochraně majetku a osob ve zvolené lokalitě je s ohledem na jistý zásah do soukromí osob řešením proporcionálním, a to zejména vůči přínosu pro bezpečnost.

37. *Jednou ze základních otázek zpracování osobních údajů prostřednictvím kamerových systémů v bytových domech je posouzení poměru mezi hodnotami, které mají být chráněny, na jedné straně (např. ochrana života a zdraví, ochrana majetku), a hodnotami, do kterých bude zasazeno, na straně druhé (ochrana soukromí). Každý, kdo hodlá instalovat a provozovat kamerový systém, musí posoudit, zda je zvolený prostředek (kamerový systém) způsobilý a potřebný k dosažení cíle (např. odradit či následně odhalit pachatele krádeže apod.) a vhodně jej kombinovat s dalšími prostředky (např. zamýkání dveří, mřížce apod.) tak, aby zvolené řešení nepřiměřeně nezasahovalo do práva na soukromí všech lidí, kteří se v prostorách bytového domu mohou pohybovat.*
38. *Při stanovení prostředků a způsobu zpracování osobních údajů (tj. při nastavení kamerového systému), což je povinnost správce dle § 5 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů, doporučuje Úřad přiblídnout k povaze prostor, které mají být sledovány, a to zejména k tomu, zda tyto prostory jsou obvykle průchozí nebo pouze příležitostně navštěvovány, anebo zda slouží jako bezprostřední přístup k bytům, v nichž obyvatelé domu mají nárok na nejvyšší míru soukromí.*
39. *Sledování prostor jako jsou sklepy a půdy a vchody do nich, garáže, kočárkárny, kolárny, prostory dopisních schránek, vnější plášť budovy (a jeho bezprostřední okolí), do soukromí s ohledem na další parametry kamerového systému většinou zasahuje v přiměřené míře a z hlediska zásad účelného a přiměřeného zpracování údajů nevyvolává zásadní problémy. V obdobném režimu jsou obvykle také vstupní dveře do domu, vstupní chodby k výtahům a schodištím i výtahy a schodiště. Ve všech prostorách je však třeba dbát na pečlivé nastavení kamerového systému, zejména úhlu záběru kamery ve vztahu k celkovému rozsahu snímáných prostor tak, aby současně, bez dalšího výslovného posouzení dle odstavce 3, nebyla snímána jiná místa, v nichž by sledováním bylo více zasazeno soukromí obyvatel či návštěvníků domu.*
40. *V případě kamerového sledování vchodových dveří do bytů se jedná o prostory, jejichž záběry mohou podstatně více vypovídat o soukromém životě obyvatel domu. Provozováním kamerového systému zaměřeného na konkrétní byty může docházet k závažným zásahům do práva na ochranu soukromého a osobního života a lze jej uskutečnit jen ve výjimečných a odůvodněných případech, a to se souhlasem obyvatel dotčených bytů.“*
41. *Ochrany pořadem veřejného práva se žalobkyně u ÚOOÚ již domáhala a úřadem nebylo zjištěno žádného pochybení na straně žalovaného. Žalobkyně se tak obrátila se soukromoprávní žalobou na soud a tvrdí, že instalovaný kamerový systém se záznamovým zařízením svým provozem nepřiměřeně zasáhl do jejího soukromí. Má za to, že nastavení systému umožňuje její sledování – konkrétně lze získat přehled, kdy, s kým, v jakém stavu přichází a odchází a tím žalovaný nepřiměřeně zasahuje do jejího soukromí. Žalobkyně namítá, že již sama možnost, kterou žalovaný získal instalací kamerového systému se záznamovým zařízením je potenciálním zásahem do jejího soukromí, a proto se domáhá odstranění kamerového systému.*
42. *Jak Ústavní soud uvedl v nálezu sp. zn. II. ÚS 2048/09 ze dne 2. 11. 2009: „zcela zvláštní respekt a ochranu používá v liberálních demokratických státech základní právo na nerušený soukromý život osoby (čl. 10 odst. 2 Listiny)“ v nálezu P. ÚS 24/10 pak rozvádí: „koncept soukromí bývá nejčastěji spojován se západní kulturou a ještě přesněji s anglo-americkou kulturní představou zasazenou do politické filosofie liberalismu. Jde o koncept, který zjevně není obecně zcela sdílený jak v akcentu na význam soukromí, tak v rozsahu toho, co má být soukromím chráněno. V různých kulturách panují různé představy o tom, k jak rozsáhlému soukromí jsou jednotlivé osoby oprávněny a v jakých kontextech.“*

43. V posuzovaném případě jde mj. o stanovení k jak rozsáhlé ochraně soukromí je žalobkyně oprávněna v rámci společného bydlení v družstevním bytovém domě, kdy se jednotliví družstevníci spolu ve společných prostorách potkávají, kde neplatí, že to, co se děje za dveřmi mého bytu, se mne netýká. Naopak nájemník v družstevním domě si musí uvědomit, že za vchodovými dveřmi bytu existuje svět, který jeho právní postavení silně ovlivňuje. Každý nájemník bytu v družstevním domě má právo svobodně výlučně užívat svůj byt. Za správu domu je však odpovědné družstvo, jehož vůle se utváří prostřednictvím jeho orgánů a člen družstva je pouze jedním z členů orgánu družstva – členské schůze. Maximální rozsah ochrany soukromí má pak ve svém bytě. Jakmile však opustí dveře svého bytu, již se dostává do prostoru, ve kterém se pohybují i ostatní spolubydlíci. Každý tak musí počítat s tím, že může kdykoliv potkat souseda.
44. Zmiňuje-li žalobkyně nežádoucí sledování kamerou při příchodu a odchodu do domu a dovozuje z toho nepřiměřený zásah do soukromí, soud tento názor nesdílí. Mantinely srozumitelně formuloval Ústavní soud a soud nemá důvod se odchýlit. Tak i pokud by bylo zjištěno, že kamerový systém byl provozován, jak tvrdí žalobkyně, tak se na provoz kamerového systému vztahuje režim § 5 odst. 2 písm. e), když žalovaný prokázal, že záznam z kamerového systému ob stojí v testu subsidiarity (účelu ochrany majetku v bytovém domě před krádežemi a vandalismem nelze dosáhnout jinak) a proporcionality (nepřiměřeně nezasahuje do práva na ochranu soukromí, neboť kamery nesnímají dění před dveřmi do bytů, ale snímají výlučně prostor před vchodovými dveřmi do domu a prostor výtahu). Namítá-li žalobkyně, že ze záznamu kamerového systému je zjištělné to kdy žalobkyně vychází a přichází z domu, co si nese, v jakém je stavu, kdo s ní jde na návštěvu a co přináší, co odnáší, v jakém stavu jsou návštěvy, popřípadě jak se k sobě chovají žalobkyně a návštěva, kdy vybírá poštovní schránku, co obdržela, má soud za to, že tyto informace o žalobkyni může zjistit kdokoliv z domu, stačí aby seděl celý den u okna a uvidí vše, co žalobkyně zahrnuje pod nepřípustný zásah do jejího soukromí.
45. Důsledně tomu nezbylo soudu než žalobu zamítnout.
46. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 142 odst. 1 o.s.ř. za situace, kdy zcela úspěšnému žalovanému náklady řízení dle jeho vyjádření nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, prostřednictvím Okresního soudu v Mostě. Odvolání je třeba podat ve dvojím vyhotovení.

Most 4. ledna 2019

Mgr. Radka Kryndlerová v. r.
soudkyně